

Warszawa, 5 czerwca 2026 roku

Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

PETYCJA
do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie powołania Pełnomocnika Rządu do spraw przygotowania
i wdrożenia ustawy o mediacji

Szanowny Panie Premierze,

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, w interesie publicznym zwracamy się z uprzejmą prośbą o podjęcie działań zmierzających do powołania Pełnomocnika Rządu do spraw Ustawy o Mediacji, którego zadaniem byłoby koordynowanie prac legislacyjnych, organizacyjnych i konsultacyjnych związanych z przygotowaniem oraz wdrożeniem kompleksowej regulacji mediacji w Polsce.

Wnosimy jednocześnie o wsparcie przez Radę Ministrów działań służących budowie nowoczesnego, spójnego i trwałego systemu mediacji, stanowiącego element polityki państwa na rzecz dialogu społecznego, ochrony praw obywateli oraz wzmacniania zaufania do instytucji publicznych.

Uzasadnienie

Środowiska mediacyjne skupione wokół
, wykonując zadania określone przez Ministra Sprawiedliwości z Zarządzeniu z 26 lutego 2026 roku opracowały projekt ustawy o mediacji, którego celem jest stworzenie stabilnych podstaw prawnych dla rozwoju mediacji jako podstawowej formy pokojowego i polubownego rozwiązywania konfliktów i sporów.

Projekt opiera się na wartościach wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności:

- godności człowieka,
- wolności wyboru,
- odpowiedzialności za własne decyzje,
- prawa do sądu,
- dobra dziecka,
- pomocniczości (subsydiarności),
- budowania trwałego zaufania obywateli do państwa.

Projektowana ustawa traktuje mediację jako mechanizm służący nie tylko sprawności wymiaru sprawiedliwości, lecz również wzmacnianiu więzi społecznych, ochronie relacji rodzinnych, gospodarczych i obywatelskich oraz ograniczaniu kosztów społecznych konfliktów.

Mediacja nie stanowi alternatywy wobec państwa ani wymiaru sprawiedliwości. Stanowi natomiast narzędzie wspierające obywateli w samodzielnym, odpowiedzialnym i pokojowym rozwiązywaniu sporów, przy pełnym poszanowaniu prawa do sądu i interesu publicznego.

Uzasadnienie dla prośby o powołanie Pełnomocnika Rządu

Prace nad ustawą o mediacji dotyczą obszarów pozostających we właściwości wielu resortów, w szczególności:

Ministerstwa Sprawiedliwości,
Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
Ministerstwa Zdrowia,
Ministerstwa Edukacji Narodowej,
Ministerstwa Rozwoju i Technologii,
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Mediacja znajduje bowiem zastosowanie w sprawach rodzinnych, gospodarczych, pracowniczych, administracyjnych, zdrowotnych, edukacyjnych, samorządowych oraz społecznych.

Z tego względu zasadne wydaje się ustanowienie jednego ośrodka koordynującego współpracę administracji rządowej, środowisk mediacyjnych, przedstawicieli nauki, organizacji społecznych, samorządów zawodowych i partnerów społecznych.

Powołanie Pełnomocnika Rządu umożliwiłoby:

- a) przeprowadzenie szerokich konsultacji społecznych projektu ustawy;
- b) zapewnienie współpracy międzyresortowej;
- c) przygotowanie oceny skutków regulacji;
- d) wypracowanie rozwiązań organizacyjnych i finansowych dla rozwoju mediacji;
- e) koordynację działań edukacyjnych i informacyjnych;
- f) przygotowanie programu rozwoju mediacji jako elementu polityki państwa.

Mediacja jako inicjatywa ponad podziałami

Zwracamy uwagę, że rozwój mediacji nie jest przedsięwzięciem politycznym ani ideologicznym.

Idea dialogu, odpowiedzialności, porozumienia i pokojowego rozwiązywania konfliktów znajduje uzasadnienie niezależnie od poglądów politycznych, światopoglądowych czy społecznych.

Dlatego zwracamy się z prośbą, aby prace nad ustawą o mediacji zostały potraktowane jako inicjatywa wspólna, służąca całemu społeczeństwu i realizująca konstytucyjną zasadę dobra wspólnego.

Wnosimy o:

1. powołanie Pełnomocnika Rządu do spraw Ustawy o Mediacji;
2. rozpoczęcie prac międzyresortowych nad projektem ustawy o mediacji;
3. przeprowadzenie szerokich konsultacji społecznych z udziałem środowisk mediacyjnych, naukowych, gospodarczych i obywatelskich;
4. rozważenie utworzenia przy Pełnomocniku Rządu społeczno-ekspertskiego Konwentu na Rzecz Mediacji w Polsce, skupiającego przedstawicieli instytucji publicznych, rzeczników praw, środowisk naukowych i organizacji społecznych;
5. przedstawienie stanowiska Rady Ministrów w sprawie możliwości podjęcia wskazanych działań.

Wyrażamy przekonanie, że rozwój mediacji stanowi jedną z najważniejszych inwestycji państwa w kulturę dialogu, bezpieczeństwo społeczne, sprawność wymiaru sprawiedliwości oraz budowę zaufania obywateli do instytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Z wyrazami szacunku